

סילבוס שני שיעורים- רב קו לכל ילד וילדה

רב-קו לכל ילד וילדה" הוא פרויקט חינוכי המעודד תלמידים להשתמש בתחבורה ציבורית ולספק להם כלים להתניידות עצמאית, על מנת שיוכלו בשיתוף הוריהם לבחור באלו מצבים מתאים להם להשתמש בתחבורה הציבורית. במסגרת הפרויקט, ילדים מנפיקים כרטיס רב-קו אישי ונחשפים לעולם התחבורה הציבורית, כולל התנסות מעשית בנסיעה. התוכנית נבנתה תוך התבססות על מחקר [אוריינות ילדים בתחבורה הציבורית](#).

מטרת הפרויקט

 חיבור לתחבורה ציבורית כבחירה מודעת - באמצעות הפרויקט הילדים לומדים על תרומת התחבורה הציבורית להפחתת זיהום האוויר, צמצום עומסי התנועה והפיכת הערים לנגישות ושוויוניות יותר.

 שינוי הרגלי נסיעה – עצמאות תחבורתית מחקרים מצביעים על כך שילדים הנוסעים בתחבורה ציבורית מפתחים עצמאות גבוהה יותר, אחריות אישית וביטחון עצמי, בהשוואה לילדים הנסמכים באופן בלעדי על הסעות ההורים או רכב פרטי. ההתנסות בנסיעה עצמאית משפרת את יכולות ההתמצאות במרחב, פותרת חשש מניידות ומקנה כלים חשובים להמשך החיים.

 רכישת ידע ומיומנויות לחיים התלמידים לומדים לתכנן נסיעה, לקרוא לוחות זמנים ולפתח מיומנויות תקשורת, בטיחות וניהול זמן – מיומנויות חשובות שיכינו אותם להתנהלות עצמאית בעתיד.

איך זה עובד בפועל 🤖 ?

 רתימת ההורים בעזרת [מכתב](#) המפרט את מטרות הפרויקט, ו**סקר עמדות הורים** (במידה ובחרים בכך) על נכונותם לאפשר לילדיהם להשתמש בתח"צ

 פעילויות חינוכיות בכיתה – הרצאות על תכנון נסיעה, כללי התנהגות ויתרונות התחבורה הציבורית.

 הנפקת כרטיסי רב-קו באופן מרוכז – על ידי מילוי פרטים בקישור של "רב קו אונליין".

 נסיעה בתחבורה ציבורית – בנסיעה הילדים יתרגלו תכנון נסיעה, שימוש ברב קו ועוד.

תחבורה ציבורית היא לא רק אמצעי נסיעה – היא דרך להעצים את הילדים, לפתח את עצמאותם ולהכין אותם לחיים.

🚗 **שיעור ראשון: למה כדאי לנסוע בתחבורה ציבורית?**

🎯 **מטרות:**

- להבין למה תחבורה ציבורית היא אמצעי תחבורה חשוב בעיר
- להכיר את היתרונות האישיים והחברתיים

📌 **נושאים מרכזיים:**

1. 🌍 **שמירה על הסביבה**
תחבורה ציבורית מפחיתה זיהום אוויר ותורמת למאבק במשבר האקלים.
2. 💰 **חיסכון כלכלי**
כרטיס רב-קו חכם מקנה הנחות, ואין צורך לשלם על דלק, חנייה או ביטוחים.
3. 👨‍👩‍👧 **עצמאות לילדים**
התחבורה הציבורית מאפשרת לילדים להגיע בעצמם לחוגים, ספרייה, חברים ועוד.
4. 🚶 **עידוד הליכה ובריאות**
בדרך לתחנה הולכים – מה שתורם לפעילות גופנית יומיומית.
5. 👤 **מפגש עם אנשים חדשים**
תחבורה ציבורית היא מקום שבו רואים מגוון אנשים – מעודדת סובלנות וחברתיות.
6. ⌚ **חיסכון בזמן**
בעזרת נת"צים, רכבת קלה ותכנון מסלול – אפשר לעיתים להגיע מהר יותר מאשר ברכב פרטי.

🗣️ **מהלך השיעור:**

1. **הצגה עצמית** – המנחה מציג את עצמו, את ארגון "תחבורה היום ומחר", ומטרת הביקור בכיתה.
2. **שאלות פתיחה:**
 - מי נסע באוטובוס/רכבת בשבוע האחרון? בחודש האחרון?
 - למי יש כרטיס רב-קו?
 - האם יש תחנה קרובה לביתכם?
 - באיזו תדירות משתמשים בתחבורה הציבורית?
3. **דיון כיתתי קצר** – סיכום מצב השימוש בתחבורה ציבורית בכיתה.
4. **מדוע להשתמש בתחבורה ציבורית** – הצגת היתרונות המרכזיים של התחב"צ ברמה האישית והעירונית.
5. **דיון מונחה** – מדוע ילדים ונוער כן או לא משתמשים בתחבורה ציבורית.
6. **הצגת מפת קווי התחבורה הציבורית באזור בית הספר** – איתור כללי של יעדים מועדפים.
7. **חידון קהוט על תחבורה ציבורית עם שאלות כלליות כגון** מהם סוגי התחבורה הציבורית הקיימים בישראל, אילו קווים עוברים בסמיכות לבית הספר, מי לא מצלצל אבל כן משמיע קול כדי שתדע באיזו תחנה לרדת – מה אני? הכריזה באוטובוס, כמה חברות תחבורה ציבורית קיימות בישראל? איך נותנים עדיפות לתחבורה ציבורית על פני הרכב הפרטי?
8. **משימת סיכום קצרה** – כל תלמיד/ה מציין/ת סיבה אחת שבגללה כדאי לנסוע בתחבורה ציבורית. כמו כן הסבר על הנפקת הרב קו.

🌟 שיעור שני: איך נוסעים בתחבורה ציבורית?

🎯 מטרות:

- הקניית כלים מעשיים לשימוש עצמאי
- הכרת הכללים, המידע והטכנולוגיה הקיימים

📌 נושאים מרכזיים:

1. 🚆 **כרטיס רב-קו**
 - מהו הכרטיס?
 - איך טוענים?
 - איך מצמידים?
2. 📱 **תכנון מסלול**
 - שימוש באפליקציות כמו מוביט / אתר התחבורה הציבורית
 - קריאת שלטים בתחנה
3. 🚏 **התנהגות בתחנה ובאוטובוס**
 - עמידה מסודרת
 - עלייה וירידה בטוחה
 - מתן מקום לאנשים מבוגרים
4. 🗣️ **מה עושים כשיש בעיה?**
 - פספסת את האוטובוס?
 - מישחו מציק?
 - אבד לך משהו?
5. 🧩 **כלים טכנולוגיים**
 - איך יודעים מתי האוטובוס יגיע?
 - איך מזהים את התחנה הנכונה?
6. 🚦 **מצבי חירום ובטיחות**
 - שמירה על עירנות
 - למי פונים במצבי חירום

מהלך השיעור:

1. **תזכורת קצרה** – חזרה על עיקרי השיעור הראשון.
2. **הצגת נושא התכנון** – חשיבות תכנון מראש של הנסיעה.
3. **הדגמה חיה של תכנון מסלול:**
 - הצגת אפליקציית מוביט או אפליקציה אחרת.
 - תלמידים מעלים תחנות מוצא ויעד – וחוקרים את המסלולים האפשריים.
4. **הסבר פרקטי:**
 - איך משתמשים ברב-קו.
 - איך מתנהגים בתחנה ובאוטובוס.
 - מה עושים כשיש בעיה.

5. **תרגול כיתתי** – משחק תפקידים המדמה נסיעה בתחבורה ציבורית (עלייה, תשלום, התנהגות, ירידה).
6. **שאלות סיכום** – מתי תשתמשו בתחבורה הציבורית? אילו כלים תיעזרו בהם?

 מפגש שלישי: נסיעת התנסות בתחבורה ציבורית, במסלול שיבחר בית הספר, ולהתאם לחזור מנכ"ל משרד החינוך

מדידה והערכה

1. **משוב** קצר של בתי הספר
2. מספר התלמידים שהנפיקו רב קו ומספר התלמידים שבסך הכל יש להם כרטיס רב קו בבית הספר
3. שאלון לתלמידים על נסיעת ההתנסות והאם נסעו בתחצ בעקבות הלמידה בבית הספר
4. בחינת עלייה בשימוש של כרטיס נוער בסביבת בית הספר לאורך זמן בהשוואה לפני הפרויקט ולאחריו. (נתוני מסלקה של משרד התחבורה)
5. סקר חוזר של ההורים.

כלי עזר: מצגת יתרונות וחשיבות התחבורה הציבורית, מצגת תכנון הנסיעה ושלביה, חידון קהוט, אפליקציה לתכנון נסיעה במחשב הכיתתי בלבד, קישור להנפקת כרטיסי רב קו,